

การศึกษาการใช้กลุ่มส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการแสดงออกทางอารมณ์
ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลห้วยกระเจา

นางสาวสุทธิรัตน์ อุทัย

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING PERCEIVED SELF – EFFICACY PROMOTING GROUP ON
EXPRESSED EMOTION OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS' CAREGIVERS,
HUAYKRACHAO HOSPITAL

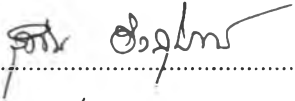
Miss Suttirut Utai

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2007

หัวข้อ โครงการศึกษาอิสระ   การศึกษาการใช้กลุ่มส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง
ต่อการแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท
โรงพยาบาลห้วยกระเจา
โดย   นางสาวสุทธิรัตน์ อุทัย
สาขาวิชา   การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์

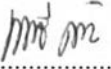
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยูพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญรัชชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....กรรมการ
(นางเพชรี คันธสายบัว)

สุทธิรัตน์ อุทัย : การศึกษาการใช้กลุ่มส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลห้วยกระเจา (A STUDY OF USING PERCEIVED SELF – EFFICACY PROMOTING GROUP ON EXPRESSED EMOTION OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS' CAREGIVERS, HUAYKRACHAO HOSPITAL) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์, 120 หน้า.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทโรงพยาบาลห้วยกระเจา ก่อนและหลังการใช้กลุ่มส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง กลุ่มตัวอย่างคือผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท จำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ กลุ่มส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง แบบวัดการแสดงออกทางอารมณ์ และแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ค่าความเที่ยงของแบบวัดเท่ากับ .90 และ .90 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ Wilcoxon Sign Rank Test

ผลการศึกษาพบว่า

การแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท หลังเข้ากลุ่มส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง เหมาะสมกว่าก่อนเข้าร่วมกลุ่มส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต..... สุทธิรัตน์ อุทัย.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4977820036 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD : PERCEIVED SELF – EFFICACY PROMOTING GROUP / EXPRESSED EMOTION / SCHIZOPHRENIC PATIENTS' CAREGIVERS

SUTTIRUT UTAI : A STUDY OF USING PERCEIVED SELF – EFFICACY PROMOTING GROUP ON EXPRESSED EMOTION OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS' CAREGIVERS, HUAYKRACHAO HOSPITAL. INDEPENDENT STUDY ADVISOR : ASSOC. PROF. JINTANA YUNIBHAND. Ph.D., 120 pp.

The purpose of this independent study was to compare expressed emotion of schizophrenic patients' caregivers, Huaykrachao Hospital. The study sample consisted of 20 schizophrenic patients' caregivers which were selected according to a set criteria. The study instruments were a manual of perceived self – efficacy promoting group on expressed emotion, an expressed emotion scale, and a perceived self – efficacy scale. Instruments were examined for content validity by experts. The reliability of the two scales were .90 and .90, respectively. Descriptive statistics and Wilcoxon Sign Rank Test were used in data analysis.

Major findings were as followed :

Expressed emotion of schizophrenic patients' caregivers after using perceived self – efficacy promoting group was statistically significant better than before using perceived self – efficacy promoting group, at the .05 level.

Field of study Mental Health and Psychiatric Nursing
Academic year 2007

Student's signature *Suttirut Utai*
Advisor's signature *Jintana Yunibhand*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา
 ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระผู้ซึ่งให้ความรู้ ชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษา เอาใจใส่
 ให้กำลังใจ และเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ศึกษาเกิดความมุ่งมั่น จนการศึกษาสำเร็จ ผู้ศึกษา
 ขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลีอนุวัชชัย ประธานสอบโครงการศึกษา
 อิสระ และอาจารย์เพชร คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่ให้คำแนะนำ และ
 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์คณะพยาบาล
 ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และให้
 ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ขอขอบพระคุณเจ้าของเครื่องมือที่ผู้ศึกษาใช้ใน
 การศึกษา

ขอขอบพระคุณอธิบดีกรมสุขภาพจิต นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี ผู้อำนวยการ
 โรงพยาบาลห้วยกระเจา ที่ให้ออกาสและสนับสนุนการศึกษา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล
 ห้วยกระเจาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่าน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อ
 เอกสารในการดำเนินการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ จิตเวชแผน ข ทุกคน สำหรับมิตรภาพ สิ่งดี ๆ ที่
 มีให้กัน รวมทั้งความช่วยเหลือและกำลังใจที่มีให้แก่ผู้ศึกษาตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ชาย ที่ให้การสนับสนุนการศึกษา ให้กำลังใจ
 และความห่วงใย แก่ผู้ศึกษาตลอดมา

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ที่มีในโครงการศึกษาอิสระ ผู้ศึกษาขอบอบแด่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่ง
 เป็นผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท และผู้ป่วยจิตเภททุกท่าน ขอให้มีความสุขภาพแข็งแรงตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	3
สมมติฐานการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 เอกสารและงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การพยาบาลผู้ป่วยจิตเภท.....	11
การแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท.....	23
การรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	30
การส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	56
ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82

หน้า

รายการอ้างอิง	90
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	97
ภาคผนวก ข การคำนวณดัชนีความตรงตามเนื้อหาและสถิติที่ใช้ในการศึกษา ..	99
ภาคผนวก ค แบบฟอร์มพิทักษ์สิทธิ์และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	105
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	120

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ความสามารถของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลัง การทดลอง.....	70
2	ข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท.....	74
3	การแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท.....	76
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลผู้ป่วย จิตเภท ตามรายด้าน รายข้อ ก่อนและหลังการเข้ากลุ่ม.....	77
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลผู้ป่วย จิตเภท ตามรายด้าน รายข้อ ก่อนและหลังการเข้ากลุ่ม.....	79
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแสดงออกทางอารมณ์ ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการเข้าร่วมกลุ่ม.....	81